

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete

Hinduiska kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap:

en forskningsöversikt

*Författare: Clara Axelsson
Handledare: Johan Adetorp
Examinator: Torsten Löfstedt
Termin: HT18 – VT19
Ämne: Religionsvetenskap
Nivå: Kandidat
Kurskod: 2RKÄ06*

Abstract

This is a study about Hindu women's experiences of arranged marriages. The study is based on previous research on women's experiences. The purpose of this paper was to analyze the underlying factors that contribute to Hindu women experiencing that their mental health is affected by arranged marriages. The purpose was also to investigate how the women felt that the new legislation regulating of the dowry system has affected them regarding their relationship with the new family. The main purpose was to identify themes in women's experiences of arranged marriages and investigate connections between these themes.

The result showed that women who live in arranged marriages are more frequently exposed to both physical and mental violence, and as a result outcome they often suffer from different kinds of mental illness. The papers result also showed that these women's opinions about arranged marriages differ slightly depending on their life situation. For instance, whether they live in a city or on the countryside, or how conscious they are about people who have other opinions and perceptions than their own. This study also shows the importance of these women having a job outside their home, as it offers contact with people beyond their family, enables the women contribute financially to the family and in other ways affects the women's situation positively.

Nyckelord: arrangerat äktenskap, hinduiskt äktenskap, kvinnors upplevelser, psykisk ohälsa

Keywords: arranged marriage, Hindu marriage, women's experiences, mental illness

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Syfte	5
1.2 Frågeställningar	5
2. Metod	6
2.1 Material och materialdiskussion	7
2.2 Metodologiska överväganden.....	8
3. Resultat.....	9
3.1 Tema 1 kvinnornas hälsa.....	11
3.2 Tema 2 modernisering i förhållande till arrangerade äktenskap	16
3.3 Tema 3 svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet	17
3.4 Tema 4 upplevelser av hemgift-systemet	19
4. Analys/ Diskussion.....	21
4.1 Tema 1 kvinnornas hälsa.....	22
4.2 Tema 2 modernisering i förhållande till arrangerade äktenskap	24
4.3 Tema 3 svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet	25
4.4 Tema 4 upplevelser av hemgift-systemet	27
4.5 Avslutande reflektion	28
4.6 Didaktisk reflektion	30
Referenslista	32

1. Inledning

Äktenskapets innebörd handlar i många länder och samhällen om ett förbund mellan familjer och släkter. Äktenskapen innebär i dessa samhällen inte något kärleksfullt förbund mellan två frivilliga individer, utan ett mer strategiskt val av förbund mellan familjer. Olika typer av lagar har stadgats emot arrangerade äktenskap i flera västerländska länder. Men de arrangerade äktenskapen är idag fortfarande lagliga i många delar av världen, exempelvis i stora delar av Mellanöstern och södra Asien. Merparten av de hinduiska giftermålen är arrangerade i traditionella samhällen och religionen spelar stor roll i att fortsätta hålla denna tradition vid liv.

I denna uppsats undersöks hinduiska kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap. Undersökningen baseras på tidigare forskning av kvinnors upplevelser och en framställning av erfarenheterna kommer göras med ett tematiskt fokus. Några av de teman som kommer presenteras är kvinnors hälsa i förhållande till arrangerade äktenskap och erfarenheter av det så kallade hemgift-systemet. Vikten av människans fria vilja och lika värde lyfts fram i denna uppsats.

1.1 Syfte

Studiens avsikt är att undersöka hinduiska kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap. Med utgångspunkt i tidigare forskning undersöker jag och ger svar på mina frågeställningar. Uppsatsens arbetsfrågeställningar berör kvinnornas psykiska hälsa, upplevelser av hemgift-systemet och orsaker samt bakgrund till kvinnornas upplevelser. Syftet med studien är att finna likheter och skillnader i kvinnornas upplevelser och därefter sammankoppla dem i teman, samt sedan studera samband mellan dessa teman.

1.2 Frågeställningar

Huvudfrågeställningar:

- Vad finns det för likheter och skillnader i hinduiska kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap?
- Vad finns det för underliggande förklaringar till återkommande likheter i kvinnors negativa upplevelser av arrangerade äktenskap?

Arbetsfrågeställningar:

- Vilka bakomliggande faktorer bidrar till att de hinduiska kvinnorna upplever att deras psykiska hälsa påverkats av arrangerade äktenskap?
- Hur upplever kvinnorna att lagstiftningen kring hemgift-systemet påverkat dem, med avseende på relationen till den nya familjen?

Studien undersöker kvinnornas upplevelser av arrangerade äktenskap genom att identifiera likheter och skillnader i upplevelserna och sammankopplar dem i teman. Därefter studeras samband mellan dessa teman. I analyskapitlet fördjupas och problematiseras svaren på frågeställningarna, här redogörs också samband mellan teman och det är även i detta kapitel som mitt eget bidrag till forskningen är som tydligast.

2. Metod

I följande stycke redogörs den metodik som använts i uppsatsen. I enighet med det som Lars Kaijser och Magnus Öhlander skriver i boken *Etnologiskt fältarbete* kommer detta kapitel diskutera den empiri som använts samt som lett till de utförda analyserna (Öhlander, 2011:29). I detta kapitel diskuteras studiens material samt de metodologiska övervägandena.

Det tidiga skedet av arbetet ägnades åt översiktsläsning, bearbetning av stora mängder forskningsartiklar i ämnet. Relevanta verk valdes sedan ut och därefter skedde en ”bekantning” med materialet. Vikten av att ”bekanta sig” med materialet talar Kristina Boréus mycket om i boken *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text-och diskursanalys*. Detta skapar både en förståelse för sitt material men hjälper också till att identifiera eventuella brister (Bergström och Boréus, 2014:46). Delar i de utvalda textmassorna som var extra intressanta samt som kunde kopplas till mina frågeställningar markerades därefter. Detta skedde givetvis i hänsyn till resten av texten så att inget uttogs ur sitt sammanhang. Efter detta kunde samband ses och kopplingar göras mellan kvinnornas upplevelser av arrangerade äktenskap. Därefter gjordes resultatets tematisering som sedan följs av analys och diskussion.

Metoden som använts till denna studie är en kvalitativ innehållsanalys. En innehållsanalys är en metod som används främst för att tolka innebörden av en text, att gräva djupare i textens verkliga mening. Tillvägagångssättet lämpar sig speciellt väl för att finna mönster i lite större material och för att kunna göra grova kategoriseringar och jämförelser. Detta kan innefatta större material som exempelvis intervjumaterial som utgjort stora delar av empirin till denna uppsats (Bergström och Boréus, 2014:46).

En innehållsanalys passar studien eftersom syftet är att undersöka stora material, det vill säga stora material som i detta sammanhang är den tidigare forskningen i ämnet och genom den kunna föra diskussioner om kvinnornas upplevelser. Problem som förekommer när man använder såväl innehållsanalysen som metod men också tidigare forskning som empiri är tolkningsproblemet (Bergström och Boréus, 2014:79). Detta är ett problem som oftast uppkommer i undersökningar där syftet är att gå på djupet, tolka och analysera. Detta är också problem som uppkommer när man är intresserad av det som står mellan raderna och orsakerna bakom det som står direkt uttryckt i en text. Likaså stöter man på problematik när tidigare forskning används som empiri. Hur förhåller man sig till forskarens tolkning och uppfattning om det som undersökts, vilka eventuella tolkningar har gjorts exempelvis. Men som med alla

typer av metoder och som med all typ av empiri finns det nackdelar och fördelar.

Tolkningsproblemet är ett problem som uppkommer i de flesta kvalitativa studier, ett problem som man inte helt kan undvika, men det finns knep att ta till som kan motverka svårigheterna något. Genom att rannsaka sig själv, fundera över vad som kan ha lett till den tolkning man gjort kan man motverka problematiken något (Rennstam, Wästerfors 2017). Faktorer som kan ha betydelse till tolkning kan vara tidigare kunskap inom området eller tidiga hypoteser som gjorts. Det är viktigt att hela tiden ligga ett steg före i läsningen av empirin och påminna sig själv om tidigare forskares eventuella tolkningar som påverkat materialet. Lika viktigt är det att tänka steget längre när man gör sin egen tolkning av materialet, att fundera över varför jag hävdar att något tyder på det jag förutsätter (Rennstam, Wästerfors 2017).

Eftersom syftet med denna studie är att undersöka hinduiska kvinnornas upplevelser av arrangerade äktenskap var den kvalitativa forskningsmetoden bäst lämpad. Detta för att avsikten med undersökningen är att tolka, analysera och förstå kvinnornas tankar och upplevelser. ”Kvalitativa studier syftar inte till att mäta hur mycket och hur många utan till att begripa processer, betydelser och kvaliteter” (Rennstam, Wästerfors 2017:13). Den kvalitativa forskningsmetoden har bland annat rötterna i hermeneutiken som handlar om att tolka och lära sig att förstå vilket passar ypperligt till syfte med denna studie (Rennstam, Wästerfors 2017:13).

2.1 Material och materialdiskussion

Det material som använts som empiri till denna studie är som redan nämnt befintlig forskning. För att få en förståelse för forskningsfältet och den relevanta tillgängliga forskningen i området gjordes en litteratursökning. Sökning efter forskning kring hinduiska kvinnors upplevelser av de arrangerade äktenskapen gjordes på olika databaser. Under empiriinsamlingsperioden till arbetet söktes relevant litteratur på bland annat Libris, Google Scholar, JSTORE och givetvis också på databaserna vid Linnéuniversitetet. Efter att ha tagit del av en stor del av forskningen kring kvinnornas upplevelser genom översiktläsning kunde sedan speciellt relevanta undersökningar väljas ut. Befintlig forskning som använts i undersökningen har främst bestått av de senaste studierna i ämnet. Dock förekommer det några lite äldre studier som exempelvis Girt Raj Guptas studie *Love, Arranged Marriage, and Indian Social Structure*, från 1976 samt Prakasa Rao och Nandini Raos studie *Arranged Marriages: An Assessment of The Attitudes of The College Students in India* också från 1976.

De har använts på grund utav att de på något vis har framfört betydelsefulla bidrag till ämnet och därigenom är de också ofta studier som andra refererar till. På grund utav detta har alla uppmärksammade studier varit högst aktuella till min undersökning.

2.2 Metodologiska överväganden

Det finns fördelar och nackdelar med alla metoder och tillvägagångssätt. Denna uppsats undersöker på ett djupare plan forskningsstudier som gjorts berörande kvinnornas upplevelser av arrangerade äktenskap. Forskningsfältet består främst av studier där forskare redogör för djupintervjuer med hinduiska kvinnor. I många av studierna har forskarna ägnat stora delar av sina liv åt att undersöka och leva i samhällen där arrangerade äktenskap ses som en självklarhet.

Genom att ta del av den ledande forskningen i ämnet har djupdykning i kvinnornas upplevelser kunnat göras. Syfte var att hitta övergripande teman, likheter och skillnader i kvinnornas upplevelser som skapar en förståelse för kvinnornas situation. De nämnda svårigheterna jag presenterat stöds av det Pål Repstad skriver i *Närhet och distans: Kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*. Han poängterar att kvalitativa intervjuer och fältarbeten ofta utgör mycket tidskrävande undersökningar. I många fall leder detta till att man får nöja sig med intervjuer som inte är av det önskade djupet, intervjuer genomförda via exempelvis telefon eller en webbsida. Problem i att göra intervjuer som verkligen når till det önskade kräver ofta mycket i både praktisk bemärkelse i form av tid och lämpliga intervjupersoner, men också ekonomiskt i form av eventuella resor till samhällen som berör kontexten (Repstad, 2012:108).

Svårigheter i empirisökandet har bland annat varit att finna forskning som enbart är nischad till kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap. Stora delar av den befintliga forskningen berör främst anledningar och orsaker till de arrangerade äktenskapen, de utgår inte specifikt från kvinnornas perspektiv. Givetvis kräver inte denna studie forskning som enbart berör kvinnornas upplevelser men genom sådana undersökningar berörs upplevelserna på ett djupare plan vilket varit betydelsefullt i detta arbete. De studier som dock inte enbart berört kvinnornas erfarenheter utan också arrangerade äktenskapstraditioner, har bidragit till analyserna.

3. Resultat

Genom en förståelse för bakgrunden till arrangerade äktenskap samt kunskap om varför de existerar kan vi få ökad förståelse för kvinnornas upplevelser av dem. Två betydelsefulla forskare på forskningsfältet är Girt Raj Gupta och Nancy Netting. Girt Raj Guptas omtalade verk *Love, Arranged Marriage, and Indian Social Structure* utgör språngbrädan till forskningsfältet. Trots att det nu är ett ganska gammalt verk är det högst aktuellt och citeras ständigt i den senare forskningen. Gupta talar i denna studie bland annat om en hierarki av förhållanden. Han menar att det finns olika typer av förhållanden och att detta kan förklaras genom de två sanskrit termerna *sneh* och *prem* (Gupta 1976:76). Termen *sneh* anspelar på en tillgivenhet till någon eller något. Detta förklarar han genom att noga poängtera att detta förkommer utan någon som helst sexuell antydning. Den andra termen *prem* förklarar Gupta innebär en kärlek för någon eller något. Det kan exempelvis vara en kärlek till en kärlekspartner, till en gud, till ett land eller en nation, alternativt till sin familj eller sina vänner.

Termerna kan kopplas till en hierarkisk syn på kärlek. Det delas in i tre olika typer av kärlek: kärlek till själen (*ishque ruhani*), kärlek till ett högre väsen (*ishque majazi*) och kärlek till en partner (*ishque haqiqi*). ”Interestingly, the humans supposedly reaches the highest goal of being in love with God through the love they cherish among humans” (Gupta 1976:76). Denna hierarki som vi kan förstå genom begreppen *sneh* och *prem* och de olika typerna av förhållanden, menar Gupta också innefattar synen på äktenskapet. Förhållandet som innebär en kärlek till en partner kommer längst ner på hierarkitrappan och innebär då inte den viktigaste kärleken. Detta kan hjälpa oss förstå delar av grunden till de arrangerade äktenskapen och hur man i hinduiska traditioner kan se på äktenskapet. Kärleken till en partner och då också äktenskapet är inte speciellt viktigt i sig, men genom äktenskapet kan den yttersta kärleken nås. Gupta menar att genom kärleken till en partner (*ishque haqiqi*) kan sedan kärlek till Gud (*ishque majazi*) nås. Den yttersta kärleken nås endast av den som finner kärleken till själen (*ishque ruhani*), det vill säga toppen av hierarkitrappan enligt Gupta.

Guptas forskning är omtalad och *Love, Arranged Marriage, and Indian Social Structure* är ett väl refererat verk i ämnet. Senare forskare motsätter sig delar av Guptas studie, framförallt påståendet att många hinduer ser på de arrangerade äktenskapen som en del av en högre plan, något som Gupta hävdar. Följandevis gör jag ett försök till att enkelt förklara Guptas

uppfattning om hur de arrangerade äktenskapen förhåller sig till den, i hans mening, högre planen. Genom en föreställning om att livspartner är förutbestämd likaså livsödet menar Gupta att problematiken kring den utvalde partnern hindras. Eftersom den tilldelade partnern är förutbestämd enligt den högre planen hindras eftertänksamhet och egna val. Den utvalde partnern ses då som den person man är menad att utveckla sin kärlek för. Gupta menar att de arrangerade äktenskapen på så vis sker på ett mer oproblematiskt sätt genom att problem i ett eget val av partner förhindras. De bäst anpassade personerna som är parternas familjer väljer partner men detta genom Guds förutbestämda plan. På detta vis menar Gupta att de arrangerade äktenskapen bidrar till starka växande familjer. Genom de arrangerade äktenskapen får parterna i fråga, deras familjer och det samhälle de lever i, största möjlighet att uppnå den yttersta kärleken. Detta är enligt Gupta grunden och anledningen till att de arrangerade äktenskapen existerar (Gupta 1976:77).

Nancy Netting som är sociologi professor på University of British Columbia, förklarar utifrån intervjuer med kvinnor varför arrangerade äktenskap fortfarande idag är vanligast i hinduiska samhällen. Hon är en av dem som motsätter sig Guptas teorier om att arrangerade äktenskap har grunder i en hierarki av förhållanden. Hon motsätter sig dessutom Guptas förklaring om den högre planen som han menar att många hinduer försvarar de arrangerade äktenskapen med. Nettings forskning utgår främst från Indien och är i enighet med delar av det Gupta konstaterar. Framför allt att bakgrunden till de arrangerade äktenskapen utgår ifrån de religiösa hinduiska riktlinjerna som Gupta talar om. Netting utvecklar Guptas något vaga förklaring till detta. I det tidiga skedet av hinduismen innebar de religiösa riktlinjerna enligt Netting, att människornas ansvar var att skapa barn och bevara familjen, detta genom äktenskapet. I enighet med dessa hinduiska riktlinjer sågs äktenskapet som en betydande faktor till att bevara familjen.

Netting vill till skillnad från Gupta poängtera att eget val av livspartner förekommer idag i hinduiska samhällen. Dock ofta med mycket svåra följder. Det anses oftast mycket förödmjukande och respektlöst att själv välja sin partner, respektlöst gentemot sina föräldrar och hela släkten. Kärleksäktenskap och eget val av partner ses därigenom också som något mycket farligt för det hinduiska samhället. Till skillnad från Gupta menar Netting att detta istället är en stor anledning till att de arrangerade äktenskapen fortfarande existerar (Netting 2010:708).

För att kunna sammankoppla kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap i teman och sedan se samband mellan dessa teman behöver vi först ta del av forskningen i ämnet. Den

tidigare forskningen om kvinnors upplevelser av äktenskap har inte delats upp eller sammankopplats i teman. Uppsatsens identifierade teman har inte tidigare identifierats genom likheter och skillnader i upplevelserna, endera har samband mellan dessa teman undersökts. Genom studiet av forskningsfältet har likheter och skillnader i upplevelserna funnits, sedan har dessa sammankopplats och tematiserats. Uppsatsens teman har alltså identifierats genom studiet av de upplevelser som tidigare forskning framfört men inte sammankopplat eller likställt.

3.1 Tema 1, kvinnornas hälsa

Studier som berör kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap leder till diskussioner om hälsan. Tidigare studier har alltså gjorts där kvinnors hälsa belysts på grund utav deras uttryckta upplevelser av ett arrangerat äktenskap, men de har inte tidigare identifierats som ett tema genom studiet av likheter och skillnader av deras upplevelser. Nambi och Siddharth Sarkars studie utgår ifrån kvalitativa intervjuer med kvinnor. De arbetar på en psykiatrisk avdelning på ett sjukhus i delstaten Tamil Nadu i Indien och möter kvinnor med psykiska problem dagligen. En av deras arbetsuppgifter är att möta kvinnor som av olika psykiska problem vill ogiltigförklara sina äktenskap. Framförallt förstås svårigheterna i att avbryta ett äktenskap och göra det ogiltigt på grund utav kvinnans psykiska ohälsa genom deras studie.

Nambi och Sarkar ger exempel på olika patientfall och situationer de mött i sitt arbete. De gör utredningar och ska sedan fastslå huruvida nulliteten, det vill säga ogiltigförklarandet av äktenskapet ska beviljas eller ej. De menar att kvinnor som lider av någon form av psykisk ohälsa före ett arrangerat äktenskap i flertalet fall, mår sämre efter de ingått i äktenskapet jämfört med hur de mådde. Detta menar de orsakas av den stress många kvinnor utsätts för i ett nytt förhållande. Kvinnor som fått bättre hälsa genom att de innan sin äktenskapsceremoni sökt hjälp och medicinerats för sin psykiska sjukdom, arrangeras ändå in i äktenskapet eftersom de anses tillräckligt friska att förstå det förbund hon går in i (Nambi och Sarkar, 2015:366).

Andra studier för fram liknande upplevelser som gör det möjligt att identifiera likheter och skillnader i temat. Indira Sharma, Balram Pandit, Abhishek Pathak och Reet Sharmas studie har, i likhet med Nambi och Sarkars studie, kvalitativa intervjuer som empiri. Deras studie menar att till följd av den roll som kvinnorna förväntas leva upp till i den hinduiska kulturen, tenderar de i högre grad drabbas av olika psykiska problem. Den roll kvinnorna förväntas leva

upp till i ett äktenskap och i en familj bidrar till att många kvinnor får psykiska svårigheter. ”The constant movement from strength to passivity leads to enormous stress placing the woman’s mental health under constant threat” (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R: 2013:243). Denna studie för fram ett intressant bidrag i ämnet som inte tidigare studier gjort. Studien visar på att hinduiska kvinnor som är gifta eller någon gång varit det, lider i högre utsträckning av ohälsa än de kvinnor som är ogifta. Detta är särskilt intressant eftersom tidigare forskning tydliggör de enorma motgångar som hinduiska ogifta kvinnor möter. Detta beror på att kvinnornas plikt enligt den hinduiska traditionen är att gifta sig, skapa en familj och vara till hjälp för sin make. Denna studie för istället fram att så kallade ”hemmafruar” bosatta på landsbygden är de kvinnor som i allra högst utsträckning drabbas av allvarliga psykiska problem (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R: 2013: 244).

Sharma I för i studien fram att många hinduiska föräldrar känner ett stort ansvar att se till att ens barn arrangeras in i ett lämpligt äktenskap. I hinduiska samhällen är äktenskapet en viktig social institution, gifta par respekteras. Kvinnorna måste gifta sig, Sharma I talar om uttrycket ”*Doosre ki amanat hai*” som betyder att kvinnan är en annan persons egendom. Kvinnorna ses i många fall som mannens egendom och ska genom äktenskapet vara honom till lags. Utan äktenskapet kan varken kvinnan eller mannen leva ett fullädat liv. När kvinnan är gift får hon inte återvända till föräldrarnas hem igen. I och med bröllopsceremonin är nu hennes hem hos mannen och hon bör aldrig återvända till sitt gamla liv (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:250). Detta visar ännu tydligare på vad den kvinnliga rollen i sådana samhällen innebär. Hennes mening är att finnas för mannen, ta hand om deras hem och föda barn som i sin tur kan föra deras familj vidare.

Dessutom visar denna studie på orsakerna till att betydligt fler gifta kvinnor drabbas av psykiska problem jämfört med gifta män. Likaså drabbades fler ensamstående kvinnor än ensamstående män av psykisk ohälsa. Undersökningen visar helt enkelt på vad de hinduiska föreställningarna bidrar till i synen och uppfattningen om hur kvinnorna bör leva sina liv. Denna studie visar på hur de krav som kvinnan förväntas leva upp till i och med att hon just är kvinna och i synnerhet också gift, gör att många drabbas av psykisk ohälsa. Att så kallade ”hemmafruar” som är bosatta på landsbygden är de som i störst utsträckning drabbas av ohälsa är något som denna studie poängterar extra tydligt. Att kvinnor som någon gång i sitt liv varit gifta i större utsträckning drabbas i jämförelse med dem som aldrig varit gifta belyser återigen att kvinnan drabbas på grund hennes kön, att hon just är kvinna. Sharma I, Pandit, Pathak och Sharma R menar att hinduiska samhällen och framförallt indiska samhällen har i

stor utsträckning fördomar om kvinnor som lider av psykiska besvär. Många av de drabbade kvinnorna lämnas därför av sina män och tvingas flytta tillbaka till sina föräldrar, något som egentligen inte är tillåtet när kvinnan en gång gifts bort (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:250). Detta är en anledning till att kvinnornas psykiska ohälsa ytterligare förvärras. Detta gör att deras psykiska besvär utvecklas och att fler faller ännu djupare i psykiska sjukdomar.

Kvinnans traditionella roll i äktenskapet begränsar henne på ett verbalt sätt. I traditionella hinduiska familjer finns en typ av uppförandekod som framförallt gäller kvinnan gentemot sin man. Kvinnorna förhindras uttrycka sina tankar och känslor, framförallt sina negativa och problematiska tankar och känslor. Genom att kvinnan tvingas vara så återhållsam med sin kommunikation drabbas hon också i högre grad av psykiska besvär som exempelvis depression (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:251). Inte helt förvånande framför också studien andra psykiska problem som hinduiska kvinnor i högre utsträckning drabbas av i jämförelse med hinduiska män. Detta både inför och i ett arrangerat äktenskap. Studien tar här upp förekomsten av självmord i samband med arrangerade äktenskap och visar på att fler kvinnor är män tenderar att begå självmord både inför ett arrangerat äktenskap men också väl i äktenskapet. Att kvinnorna mår så psykiskt dåligt inför ett arrangerat äktenskap beror på de förväntningar som kvinnan står inför som gift kvinna. Många kvinnor trakasseras och hotas till den utvalde partnern, det kan gå så långt att hon hellre väljer att begå självmord än att arrangeras in i äktenskapet. Många kvinnor trakasseras också hårt av sina svärföräldrar och den nya familjen vilket leder till att en del kvinnor tar sitt liv, många kvinnor som kommer till akutmottagningar för självmordsförsök mår dåligt på grund utav ett arrangerat äktenskap (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:251). Kvinnornas psykiska ohälsa ökar ofta till följd av missbruk av alkohol. Detta ter sig oftast genom att kvinnorna självmedicinerar sig med alkohol som förvärrar deras psykiska ohälsa. Dock ökar deras ohälsa främst på grund utav våldet som många kvinnor utsätts av i sitt hem. Våldet kan kopplas till problematik kring alkohol genom att kvinnorna blir misshandlade av sin alkoholiserade man (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:251).

Studier har gjorts kring både hinduiska arrangerade äktenskap och så kallade kärleksäktenskap, som helt enkelt innebär att parterna självständigt valt att ingå i ett äktenskap baserat på kärleken mellan dem. Undersökningar gällande kvinnornas upplevelser av de olika äktenskapen har gjorts dels för att få en inblick i kvinnornas liv, men också för att på något vis få en uppfattning om svårigheterna men också fördelarna de för med sig. De visar

på att kärleksäktenskap sätter många kvinnor i en mer utsatt situation. Detta beror på att kvinnan inte endast skapar problem för sig själv utan genom ett kärleksäktenskap också avvisar sin familj och släkt. Dessa problematiska följder bidrar till att både kvinnan och hennes familj får en hårt utsatt situation i samhället. Detta menar bland andra Naila Saleem som refererar till historikern Ranjana Sheel som talar om unga kvinnors flykt ifrån ett arrangerat äktenskap. Både Saleems och Sheels studier utgår som många andra i ämnet ifrån kvalitativa intervjuer med kvinnor. Sheel talar bland annat om hur många unga studerande kvinnor försöker undvika ett arrangerat äktenskap. Många studerande kvinnor tenderar att förlänga eller utveckla sina studier, inte på grund utav intresset för studierna, utan för att undvika ett arrangerat äktenskap. Genom tryggheten i studierna kan kvinnorna skjuta fram de plikter och det ansvar som fordras av en gift kvinna. Enligt Sheel står äktenskapet för dessa kvinnor för ett slut på den frihet de tidigare haft, istället för den lycka och glädje ett äktenskap bör innebära (Saleem, 2016).

Jessica Stolzmanns poängterar genom intervjuer med kvinnor i sin studie om den problematik som drabbar kvinnorna genom äktenskapet. Som tidigare nämnt är även kärleksäktenskapen problematiska för många hinduiska kvinnor. Stolzmanns studie är en av dem som påpekar de stora svårigheterna ett kärleksäktenskap för med sig. Till skillnad från tidigare studier lyfter hon dessutom andra besvär med de arrangerade äktenskapen. Bland annat de ekonomiska svårigheterna kvinnans familj utsätts för eftersom det är de, som enligt tradition ska bekosta den dyra bröllopsceremonin (inte ovanligt en kostnad på ca tre årslöner för familjen). Till skillnad från många andra studier utvecklar Stolzmann bakgrunden till de ekonomiska svårigheterna. Hon klargör att det bottnar sig i kvinnornas värde. Den ekonomiska bördan som läggs på kvinnans familj genererar kvinnornas låga status i hinduiska samhällen. Kvinnornas roll i samhället leder i sin tur till att många döttrar blir en börda och ett problem för familjer. De arrangerade äktenskapen bidrar ytterligare till detta (Stolzmann, 2013).

För att fortsätta på de svårigheter som infinner sig vid ett arrangerat äktenskap enligt Stolzmann, upplever många kvinnor dessa äktenskap som mycket tragiska. Den tidigare diskuterade psykiska ohälsa gifta kvinnor drabbas av kan i stor utsträckning kopplas till den heder och plikt kvinnor känner inför sin familj. Mycket få saker är värre för kvinnorna än att avstå från föräldrarnas önskade partner. Detta beror på kärleksäktenskapens enormt låga status i många hinduiska samhällen, samt de förödande konsekvenser dessa äktenskap får för kvinnan och familjen i sådana samhällen (Stolzmann, 2013).

Studier kring hinduiska kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap och kärleksäktenskap tyder i många fall på liknande resultat men skiljer sig något i vissa hänseenden. Studierna skiljer sig något i uppfattningen om kvinnornas upplevelse i relation till den hinduiska traditionen och kulturen, samt i relation till den hinduiska livsåskådningen om hur hinduiska kvinnor förhåller sig till den tid vi lever i idag. Det är i stort sätt omöjligt att avgöra om arrangerade eller kärleksäktenskap är mer eller mindre passande för hinduiska kvinnor idag. Flera studier har visat att det finns stora svårigheter med båda typerna av äktenskap. Nästintill alla studier jag funnit för fram de tidigare framförda, komplicerade följderna av äktenskapen. De visar dessutom den svåra situation många hinduiska kvinnor lever i, samt hur hon och hennes familj påverkas av samhällets syn på äktenskapet (Stolzmann, 2013).

Hemligt våld

Att gifta kvinnor lider av ohälsa i större utsträckning än ogifta beror på att många kvinnor utsätts för våld i hemmet. I detta sammanhang brukar det talas om ett hemligt våld och förtryck som kvinnor utsätts för, oftast ifrån sin make eller sina svärföräldrar. Det hemliga våldet eller dolda våldet rapporteras väldigt sällan, något Sharma I menar är ett av dagens mest brinnande sociala problem i Indien. Denna typ av våld och trakasserier är ytterligare en faktor till att fler gifta kvinnorna lider av psykisk ohälsa än ogifta (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R: 2013: 244). Det hemliga våldet innefattar våld som uppstår inom familjen. Många hinduiska kvinnor som arrangerats in i ett äktenskap och därmed också i en ny familj drabbas av hemligt våld. (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:243).

Tidigare nämnda Stolzmann ger en större inblick i följderna många arrangerade äktenskap får för kvinnorna. Hon diskuterar kvinnornas värde i hinduiska samhällen och tydliggör flera orsaker till varför kvinnorna har den låga status de har i samhället. Detta utvecklar hon vidare och visar liksom Sharma I, Pandit, Pathak och Sharma R att de arrangerade äktenskapen för med sig ett ökat våld mot kvinnor. Detta eftersom dessa äktenskap i de flesta fall är strategiska förbund som saknar kärlek och fri vilja. Äktenskapen saknar ofta djupare personlig kontakt och omtanke mellan parterna vilket leder till att många kvinnor utsätts av våld ifrån sin man, vilket i sin tur ökar risken för kvinnorna att drabbas av psykiska problem (Stolzmann, 2013).

International Center for Women's Research (ICRW) rapporterade om en studie angående våld i hemmet. Studien gjordes i centrala Indien och visade att 85% av de frågade männen erkände

att de någon gång under det senaste året agerat våldsamt mot sin fru, fysiskt eller psykiskt. 57% av männen erkände att de begått sexuella övergrep mot sin fru och slutligen 32% att de begått våld mot sin gravida fru (Nambi, 2011:369). Studien visar på hur vanligt förekommande det hemliga våldet är och vilka förödande konsekvenser det får för kvinnornas hälsa. Sharma I nämner som andra faktorer som bidrar till kvinnornas psykiska problem kopplat till våld i hemmet. Han menar att socioekonomisk status är den betydande faktorn. Familjen och parets förutsättningar påverkar kvinnornas hälsa och ohälsa i stort. Kvinnor utsätts i större utsträckning av hemligt våld om de lever med alkoholiserade, utbildade eller fattiga män (Nambi, 2011:369).

Om en pojke som vid något tillfälle blivit utsatt för våld av sin pappa eller bevittnat sin pappa utsätta sin mamma för våld, är sannolikheten stor att han kommer bli en man som utsätter kvinnor för våld. Likaså är sannolikheten stor att en flicka som utsatts för våld i hemmet eller bevittnat sin mamma utsättas för våld, också kommer bli utsatt för våld av sin man (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R, 2013:250).

3.2 Tema 2, modernisering i förhållande till arrangerade äktenskap

Det identifierade andra temat har kunnat urskiljas genom att kvinnornas negativa upplevelser av arrangerade äktenskap har visat sig på något sätt vara kopplade till samhällsutveckling och modernisering. De välkända indiska forskarna V.V Prakasa Rao och V. Nandini Rao har studerat kvinnors upplevelser kring arrangerade äktenskap främst i New Delhi. De har bland annat studerat den yngre generationens kvinnor och deras uppfattningar om de arrangerade äkten- skapen. I deras studier är de intresserade av att analysera och bedöma förändringar i familje- strukturer. I deras något äldre men välkända studie, *Arranged Marriages: An Assessment of the Attitudes of the College Students in India* som baseras på intervjuer, diskuterar de huruvida den yngre generationen tenderar att vara mer mottaglig för förändring. De undersöker dessu- tom om den yngre generationen är mer liberal än den äldre generationen och om de yngre kvinnorna därmed kan hjälpa oss att förstå förändringar i familjestrukturer. De för i sin studie fram att en övervägande majoritet av de tillfrågade skulle önska att de på egen hand fick möj- lighet att träffa sin framtida partner, att ingå i ett så kallat kärleksäktenskap. Endast en femte- del av de utfrågade önskade ett arrangerat äktenskap där föräldrarna utsåg deras framtida part- ner. (Prakasa Rao och Nandini Rao, 1976:433).

Den socioekonomiska bakgrunden styr i många fall attityden till de arrangerade äktenskapen. Kvinnor som kommer från en bra ekonomiskt ställd familj tenderar att vara betydligt mer liberala och öppna att de i framtiden vill välja partner på egen hand. De uttrycker också på ett oberoende sätt att de ser möjligheten att i framtiden på egen hand kunna välja önskad partner. Studien visar likväl att den yngre generationen som inte lever lika välställt och som har det sämre ekonomiskt inte i samma grad uttrycker önskan om att själv få möta sin framtida partner. Undersökningen visar alltså på hur de socioekonomiska förutsättningarna styr den yngre generationens attityder till arrangerade äktenskap. Detta visar även på förändringar i familjestrukturer som skett till följd av moderniseringen och att människor får det bättre, i detta fallet framförallt ekonomiskt. Prakasa Rao och Nandini Rao vill med denna studie visa på att ett betydande antal kvinnor från den yngre generationen menar att de själva är redo och kan på egen hand välja den bäst lämpade partnern. De utmanar därmed den traditionella praxisen och de traditionella normerna (Prakasa Rao och Nandini Rao, 1976:433).

3.3 Tema 3, svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet

Uppsatsens tredje identifierade tema har identifierats genom kvinnornas uttryckta problem som de stött på till följd av ett arrangerat äktenskap. Grunden till dessa problem har med svårigheterna i att leva upp till livet de förväntas i äktenskapet. Det finns flera etnografiska studier kring kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap som har involverat djupa och intressväckande intervjuer. Många av dessa intervjuer förtäljer smärtsamma livsberättelser. Berättelser där kvinnor har hamnat i familjer där de har blivit trakasserade och utnyttjade. Kvinnor som näst hanterats under slavliknande. En forskare som uppmärksammat detta genom sådana djupa intervjuer med indiska hinduiska kvinnor som arrangerats in i ett giftermål är Devika Chawla. Hon är forskare på Ohio University i Athens, Ohio och ger i sin *Subjectivity and the "Native" Ethnographer: Researcher Eligibility in an Ethnographic Study of Urban Indian Women in Hindu Arranged Marriages* många intressanta aspekter av kvinnornas upplevelser (Chawla, 2006). I denna studie berättar hon om de samtal hon haft med kvinnor under hennes fyra månader i Indien.

Chawlas studie menar på att majoriteten av de hinduiska kvinnornas upplevelser av de arrangerade äktenskapen är olyckliga. Många kvinnor tvingas lämna sina påbörjade utbildningar för att ställas inför de utmaningar som följer en gift kvinna i sitt nya hem med sin nya familj.

Kvinnorna upplever att deras roll förändras drastiskt och i de allra flesta fall till det sämre. Chawla talar i studien om olika kvinnors upplevelser av hur de arrangerades in i äktenskapet men också om kvinnornas skilda anledningar till att deras äktenskap skedde vid den tid i deras liv som det gjorde. En intresseväckande intervju där hon möter en kvinna som tvingats gifta sig med en man genom moderns andliga gurus råd. ”This guru had told her family that Suparna's horoscope was a perfect match with her intended. Yet, the family she married into was economically not as stable as her own” (Chawla, 2006:21). I majoriteten av den forskning som jag stött på kring kvinnornas upplevelser av de arrangerade äktenskapen, har kvinnorna arrangerats in i familjer som haft det mer ekonomiskt stabilt. Kvinnornas upplevelser av deras roll i den nya familjen har då oftast präglats av trakasserier och förlöjligande av hennes egen familjs något lägre status (trots samma kast). Därav fångade denna studie och denna intervju i synnerhet mitt intresse.

I Chawlas studie förs kvinnornas upplevda problematiska förhållande till sina svärföräldrar och i majoriteten av fallen den komplicerade relationen till makens moder. Många av de intervjuade i studien delar med sig av deras konflikter med svärmodern. Oftast rör dessa konflikter de hushållssysslor som kvinnan förväntas sköta i det nya hemmet. Flertalet kvinnor menar att svärmorn i synnerhet utnyttjar detta och tvingar dem att utföra större delen av familjens måsten och aktiviteter. Konflikten mellan kvinnan och svärmodern infekteras ännu mer om kvinnorna i något hänseende motsätter sig deras vilja. Detta förs fram genom att flera kvinnor berättar om sina äktenskapliga problem som kommer till följd av makens samtycke med sin moder i dessa konflikter (Chawla, 2006:23). Konflikter med svärmodern som leder till allvarliga konflikter med maken som i flertalet gånger leder till extremt utsatta kvinnor som lever olyckliga i sitt äktenskap.

Chawla konstaterar med sin studie att många av kvinnornas som arrangerats bort i giftermål och som upplever att de lever i ett olyckligt äktenskap beskyller sina föräldrar. Många skyller deras olycka i livet på sina föräldrar och ofta sina mödrar. De uttrycker ofta vrede över att de inte fick chansen att utbilda sig eller ens fortsätta sin påbörjade utbildning. Trots att många av kvinnorna utsatts för fruktansvärda både fysiska och psykiska övergrepp av sina svärföräldrar eller av sin man, menar Chawla att de är förvånansvärt öppna med sina berättelser. Hon poängterar att det såklart inte alltid i alla möten har varit lätt att samtala öppet kring de komplexa delarna som hör till ett arrangerat äktenskap. Hon har mött kvinnor som uttryckt att de upplevt saker som de inte kan dela med sig av, traumatiska upplevelser som de inte klarar av

att berätta om. Men också en tystnadskultur i att inte vilja yttra sig på grund utav de konsekvenser som då kommer följa dem.

3.4 Tema 4, upplevelser av hemgift-systemet

Det fjärde temat har identifierats genom att kvinnors uttrycka upplevelser har kunnat kopplas till de följder som hemgift-systemet kan innebära för kvinnor. Studier som berör kvinnors upplevelser av arrangerat äktenskap leder till diskussioner om hemgift-systemet. Tidigare studier har gjorts där hemgift-systemet belysts till följd av kvinnornas upplevelser men det har inte tidigare identifierats som ett tema genom studiet av likheter och skillnader i deras upplevelser som kan kopplas till systemet. Hemgift-systemet innebär ofta att egendom av något slag ges av kvinnans föräldrar till mannen hon arrangeras in i giftermål med. Det kan exempelvis röra sig om kontanta pengar, elektronik av något slag samt möbler. Gåvor som den blivande maken kommer få användning för i hennes kommande hushållssysslor i det nya hemmet är också vanliga (Bundhun, 2017).

Detta system gör att brudens familj utsätts för stora ekonomiska bördor. Det har även bevisats att hemgift-systemet leder till ett ökat antal brott mot kvinnorna, vanligt förekommande psykisk misshandel. 1961 stiftades en indisk lag mot detta system, det är dock tillåtet med gåvor som skänks vid äktenskapsceremonin men inte före eller efter ceremonin. Detta i förbindelse med att ingen efterfrågan på gåvor uttryckts av kvinnan eller mannen. Trots att detta varit stadgats i den indiska strafflagen i flera årtionden har det mött kritik i stor utsträckning på grund utav den ineffektivitet lagen har inneburit. Det förekommer framför allt ekonomiska faktorer som bidrar till hemgift-systemet i Indien. Ekonomiska faktorer som i många fall är kopplade till den blivande brudens arv. Kvinnorna som i de flesta fall lämnas utan arvsrätten får i och med systemet ett slags förtids arv. (Wikipedia, 2019).

Till en början var de traditionella gåvorna från den blivande brudens familj till brudgummen små men hade stor betydelse. Men på senare tid har som nämnt tidigare dessa gåvor blivit enorma, en överföring av rikedom från brudens familj till brudgummen (Paul, 1985). Detta har tragiskt nog utvecklats till att bli en betydande faktor vid förhandlingar om äktenskap (Nadagouda, Krishnaswamy, Aruna, 1992:679).

Många kvinnor i traditionella samhällen har ingen eller väldigt liten roll i marknadsekonomin, de arbetar sällan utanför hemmet. Detta gör att de blir beroende av sin framtida make och

svärföräldrar. Gåvorna som ges i samband med det arrangerade äktenskapet ses därför som en form av kompensation och som ett ekonomiskt stöd för kvinnan. Detta diskuterar Padma Srinivasan och Gary R Lee i sin studie *The Dowry System in Northern India: Women's Attitudes and Social Change*. Studiens empiri är djupintervjuer med hinduiska kvinnor och de menar med sin undersökning att om det är kvinnornas nästintill obefintliga ekonomiska bidrag till familjen som upprätthåller hemgift-systemet borde moderniseringen råda bukt på problemet. Kvinnans ökade roll i arbetslivet borde minska både systemets omfattning och förekomst. Trots att många av dessa traditionella samhällen framförallt i Indien utvecklas och moderniseras allt mer, menar Srinivasan och Lee att de så kallade dowries (gåvorna till maken) blir vanligare och vanligare (Srinivasan. Lee, 2004:1109).

Srinivasan och Lee visar att kvinnorna som deltagit i studien skiljer sig åt i deras uppfattning kring systemet. Kvinnornas upplevelser och uppfattningar kring dowries skiljer sig åt beroende på den bakgrund de har till traditionen. Kvinnor som var bosatta utanför städerna och längre ut på landsbygden i Indien var positiva samt försvarade systemet. Srinivasan och Lee gör intressanta iakttagelser på gemensamma nämnare hos de kvinnor som godkänner och är en del av hemgift-systemet. Några av faktorerna är att majoriteten av kvinnorna saknar utbildning, arbetar inte utanför hemmet samt sällan uppdateras genom medier som exempelvis radio och tv. De vill med denna studie poängtera att 36% av de gifta kvinnorna som deltagit i deras undersökning samtycker med hemgift-systemet (Srinivasan. Lee, 2004:1110)

4. Analys/ Diskussion

Kvinnornas upplevelser tenderar att antingen böttna sig i ett socialt sammanhang eller ett personligt. Detta är något som Dhar Rajib Lochan talar lite om i sin studie *Intercaste Marriage: A Study from the Indian Context* som baseras på intervjuer med kvinnor (Rajib Lochan, 2013:13). Upplevelser som kan kopplas till ett socialt sammanhang innebär att kvinnorna uttryckt att de upplevt att deras arrangerade äktenskap har påverkats av samhällets föreställningar. Detta kan exempelvis innebära uttryckta föreställningar om kastsystemet som på något vis påverkar deras arrangerade äktenskap. Det kan också innebära de förväntningar och normer som man som kvinna förväntas leva upp till i ett hinduiskt samhälle, i synnerhet som gift hinduisk kvinna. Kvinnornas upplevelser kan också kopplas till ett personligt sammanhang. Detta tar sig oftast i uttryck av en rädsla, framförallt över sin framtid. En rädsla kring framtiden som kan uppstå inför ett förväntat framtida arrangerat äktenskap eller också en rädsla för framtiden i ett nuvarande arrangerat äktenskap. Kvinnornas upplevelser sett till ett personligt sammanhang böttnar sig i upplevelser som påverkat kvinnorna personligt på ett intimt och privat sätt, detta kan bara vara på negativt och positivt (Rajib Lochan, 2013:13).

Återkommande förklaringar till kvinnornas negativa upplevelser av arrangerade äktenskap kan sättas i relation och samband till varandra. Tema två ”modernisering i förhållande till arrangerade äktenskap” samt tema tre ”svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet” kan kopplas till det sociala sammanhanget. Tema två kan kopplas till detta sammanhang på grund utav att det handlar om uttryckta föreställningar som kan kopplas till samhällets konstruktion samt utveckling (moderniseringen). Liksom tema två kan också tema tre kopplas till det sociala sammanhanget, detta till följd utav att tema tre berör kvinnors upplevelser som har med de förväntningar och normer som kvinnor förväntas leva upp till i ett hinduiskt samhälle (svårigheterna i att leva upp till livet i äktenskapet). Vi kan alltså se samband mellan tema två och tema tre på grund utav att de kan kopplas till det sociala sammanhanget. Mellan tema ett ”kvinnornas hälsa” och tema fyra ”upplevelser av hemgift-systemet” kan vi också se ett samband, de kan kopplas till det personliga sammanhanget. Tema ett och fyra kan kopplas till det personliga sammanhanget genom att upplevelserna böttnar sig i en rädsla som uppstått i och med det arrangerade äktenskapet, det har påverkat kvinnor negativt på ett privat plan (kvinnornas ohälsa och negativa upplevelser av hemgift-systemet). Tema tre ”svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet” hade också kunnat kopplas till det personliga sammanhanget. Man

kan också dra slutsatsen att upplevelserna i temat bottnar sig i det personliga, i rädslan och bän-
van för det som ett arrangerat äktenskap kan innebära. I detta hänseende kan vi se samband
också mellan tema ett, tema tre och tema fyra. Följandevis utvecklas samt analyseras också
uppsatsens teman.

4.1 Tema 1, kvinnornas hälsa

Indira Sharma, Balram Pandit, Abhishek Pathak och Reet Sharma gör i studien *Hinduism, marriage and mental illness*, intressanta iakttagelser av kvinnornas upplevelser (Sharma I, Pandit, Pathak, Sharma R: 2013). Kvinnornas roll i samhället och framför allt i äktenskapet är huvudsakligen att ”pleasa” mannen. På grund utav att detta är samhällets föreställning av kvinnan leder det på sikt till att det också blir många kvinnors egen föreställning om sig själva och om andra kvinnor. Inskränkningen av kvinnans roll leder till att kvinnor i många fall skapar ett omedvetet självförakt. Detta självförakt har de flesta kvinnor i de traditionella samhällena svårt att greppa, en undermedveten föreställning som de gjort till sin egen. (Berger, Luckmann, 1999). Internalisering leder till att många kvinnor är omedvetna om deras ohälsa eller inte vågar uttrycka den, i vissa fall förnekas till och med deras ohälsa helt. Lyckligtvis finns det många kvinnor som är fullt medvetna om på vilka sätt dessa samhällens normer bidrar till deras ohälsa. Många är också aktiva och tar kampen för kvinnornas förbättrade villkor.

Sharma I skriver i sin del av studien att de har kommit fram till att kvinnor som endast arbetar i hemmet och som dessutom är bosatta utanför städerna, ofta längre ut på landsbygden, är de kvinnor som främst lider av psykisk ohälsa. Detta i samband med Srinivasan och Lees studie som också visar på att kvinnor som lever på landsbygden hårdare drabbas av psykiska problem (Srinivasan, Lee, 2004:1110). Deras studie utvecklar detta mer än vad Sharma I gör, de visar också sambanden mellan den psykisk ohälsa och bland annat den mediala uppdateringen. Kvinnor som inte är lika uppdaterade om det som sker i samhället och runt om i världen tenderar att i högre utsträckning bli isolerade och då också må sämre. Kvinnans förståelse för sin samtid speglar också hennes mående. Detta kan vidare förstås ytterligare genom att kvinnan, till följd av att hon endast arbetar i hemmet, blir isolerad. Kvinnor som inte är en del av arbetslivet är kvinnor som ökar risken att drabbas. Att kvinnor som endast arbetar i hemmet oftare drabbas kan i sin tur kopplas till att de inte fick möjlighet att utbilda sig. Utbildning som i viss mån hade kunnat förhindra både att kvinnorna blev begränsade till hushållssysslor men som också hade givit kvinnorna en ingång till kunskap om hennes

omvärld och samtid. Utbildning hade i första hand också hindrat många kvinnor från att arrangeras bort. Om kvinnorna får möjligheten från sina föräldrar att studera kan de dessutom upplysa dem om samtiden. Kunskap om deras samtid som i det långa loppet kan förändra synen på arrangerade äktenskap och då också bidra till en förbättring av kvinnornas psykiska hälsa.

Dirgha J Ghimire, William G Axinn, Yabiku T Scott och Arland Thornton talar i sin studie *Social Change, Premarital Nonfamily Experience, and Spouse Choice in an Arranged Marriage Society* om att kvinnor genom utbildning och kunskap kan medla lärdomar som föräldrarna inte känner till (Ghimire, Axinn, Scott, Thornton 2006:1184). Eftersom det i många traditionella hinduiska samhällen är ytterst ohyfsat att på något vis ifrågasätta eller motsätta sig sina föräldrars överlägsenhet, kan utbildning i viss mån vara en källa till föräldrarnas ökade respekt för sina barn. Något som kan förändra uppfattningar om arrangerade äktenskap och därmed motverka många kvinnors psykiska hälsoproblematik.

De oskrivna reglerna av kvinnornas uppförande gentemot sin nya familj är en av de faktorer som bidrar till många hinduiska kvinnors ohälsa i sitt äktenskap. Till följd av de tidigare diskuterade förväntningarna på en kvinna i ett traditionellt samhälle, är detta ytterligare en anledning till att kvinnorna tvingas vara mycket återhållsamma i sin kommunikation. Slutligen breder den psykiska ohälsan sig bredare på grund utan kvinnans underminerade roll.

Vi har tidigare konstaterat att vare sig arrangerade äktenskap eller kärleksäktenskap verkar helt smärtfria för många hinduiska kvinnor. Vad som anses lämpligast sett till kvinnornas hälsa är en komplicerad fråga som inte kan besvaras. Det har visat sig gång på gång att leva som hinduiska kvinna i traditionella samhällen är komplext. Oavsett vilket typ av äktenskap, kärleksäktenskap eller arrangerat, leds kvinnan ofta in i en invecklad situation där hon påverkas negativt av endera sina egna föräldrar, sin make, sina svärföräldrar eller av det samhälle i stort som hon lever i. Flera av de tidigare refererade studierna i detta arbete, exempelvis Sharmas och Nambis, har diskuterats kvinnornas upplevelser av våld sett till deras arrangerade äktenskap.

Challenging assumptions about women's empowerment: social and economic resources and domestic violence among young married women in urban South India är en studie gjord av Corinne H Rocca, Sujit Rathod, Tina Falle, Rohini P Pande och Suneeta Krishnan. Studien som baseras på intervjuer med hinduiska kvinnor berör det hemliga våldet de utsätts av både i arrangerade äktenskap och i kärleksäktenskap (Rocca, Rathod, Falle, Pande, Krishnan,

2009:577). Kvinnors psykiska besvär är inte kopplade till typen av äktenskapet utan drabbar likväl kvinnor som själva valt deras make. Hemligt våld drabbar kvinnor som arrangerats in i ett äktenskap eller som själva valt sin partner och därefter ingått i ett äktenskap med denne. Det är mycket som påverkar kvinnornas hälsa i samband med arrangerade äktenskap. Framförallt är det sammanlänkat med samhällets förväntningar och förutfattade mening om kvinnans roll. Detta stödjer även Corinne H Rocca, Sujit Rathod, Tina Falle, Rohini P Pande och Suneeta Krishnans studie men menar trots detta att de funnit vissa fördelar med kärleks-äktenskapen sett till kvinnornas fysiska hälsa. ”The finding that women in ‘love’ marriages were more likely to report recent physical violence than women whose marriages were arranged is intriguing” (Rocca, Rathod, Falle, Pande, Krishnan, 2009:580).

4.2 Tema 2, modernisering i förhållande till arrangerade äktenskap

Att hinduiska kvinnors föreställning om arrangerade äktenskap har förändrats genom moderniseringen är i många samhällen ett faktum. Genom bättre socioekonomiska förhållanden visar studier, där ibland *Arranged Marriages: An Assessment of the Attitudes of the College Students in India* av Prakasa Rao och Nandini Rao, på att många kvinnor har en mer liberal syn och på ett annat sätt vågar stå upp för deras egen vilja (Prakasa Rao och Nandini Rao, 1976:433). Genom moderniseringen och möjligheten att förstå samhällets, länders och världens utveckling bli kvinnor mer medvetna om andra förhållningssätt. De får genom den ökade möjligheten till utbildning också kunskap för att kunna föra dessa tankar vidare. Tack vare dessa faktorer kan den yngre generationen också på sikt bidra till att den äldre generationens föreställningar om arrangerade äktenskap förändras. Detta kan som tidigare sagt kopplas till det sociala sammanhanget som innebär just att kvinnornas upplevelser speglas i de föreställningar och normer som samhället skapat, följandevis kan vi också se detta i tema tre vilket utgör ett samband mellan dessa teman.

Likväl menar Prakasa Raos och Nandini Raos studie att man har sett förändringar ske i en del traditionella samhällen, kvinnor har till följd av nya insikter kunnat undvika ett arrangerat äktenskap. Dock förekommer det en rädsla för att motsätta sig sina föräldrar. Att som yngre kvinna och där med betoning på kvinna, motsätta sig sina föräldrars vilja kan få förödande konsekvenser. Att påstå att du dessutom sitter på kunskap som föräldrarna inte besitter på grund utav att du har studerat, vilket i sig (att få studera) för många kvinnor var en mycket stor kamp att ta, kommer i de flesta fall inte bemötas speciellt väl. Många av de studier som

jag stött på under arbetets gång visar på att moderniseringen och kvinnornas ökade förståelse för sin omvärld, är två möjligheter som kan leda till att kvinnor inte arrangeras in i ett giftermål.

4.3 Tema 3, Svårigheter i att leva upp till livet i äktenskapet

En stor del av forskningen som finns inom ämnet tyder på de svårigheter som kvinnor finner i deras äktenskap. Besvär med att leva upp till de förväntningar som väntas en maka drabbar kvinnor oavsett arrangerat äktenskap eller kärleksäktenskap. Dessa svårigheter beror på samhällets konstruktion samt de föreställningar och förväntningar kvinnan väntas leva upp till vilket som nämnts tidigare, kan kopplas till det sociala sammanhanget. Här kan vi alltså igen se samband mellan tema två och tema tre. Den förut nämnda Devika Chawla påvisar stora problem mellan kvinnan och hennes svärföräldrar, detta är ett centralt exempel på ett sådant besvär som innefattar förväntningar som kvinnan väntas leva upp till, som i sin tur leder till stora svårigheter för henne och äktenskapet (Chawla, 2006:23). Genom kvinnors problematiska relation till sina svärföräldrar och därmed också stora svårigheter i äktenskapet drabbas många av psykiska problem. Genom min tematisering kan vi se hur de olika delarna hör ihop och hur de påverkar varandra. Olika problematiska faktorer som drabbar kvinnorna leder i sin tur till andra bekymmer, det blir som en ond cirkel utan slut. Tema tre kan alltså som tidigare nämnt också kopplas till det personliga sammanhanget. Genom exempelvis den problematiska relation många kvinnor upplever sig ha till sina svärföräldrar känner de en rädsla över vad ett äktenskap kommer innebära eller redan innebär för dem. Vi kan här se samband mellan tema ett, tema tre och tema fyra som alla kan kopplas till det personliga sammanhanget.

En åtgärd till kvinnors problematik är att göra det möjligt för dem att ha ett självständigt arbete utanför hemmet. Om kvinnorna istället för att endast arbeta hemifrån med hushållsarbete får chans att arbeta liksom mannen kan problemen motverkas något. Genom ett arbete utanför hemmet skulle kvinnorna få det bättre på grund utav flera anledningar. För det första skulle deras situation förbättras genom att kvinnan kan socialisera sig med andra kvinnor och därigenom känna samhörighet och gemenskap. Detta är något som jag kan konstatera skulle verka till stor fördel, efter att ha läst studier på hur negativt kvinnorna mår av den isolering de upplever när de endast vistas i hemmiljön. Att genom ett arbete utanför hemmet kunna möta människor som delar deras upplevelser och föreställningar skulle

säkerligen ge många kvinnor en trygghet och tillhörighet, att vistas bland människor som förstår deras situation. Genom arbete utanför hemmet kommer kvinnorna dessutom möta människor som inte delar deras erfarenheter men som istället kan ge dem andra perspektiv samt inspirera.

För det andra skulle ett arbete utanför hemmet verka gott för kvinnan genom att hon då kommer bidra ekonomiskt till familjen. Detta menar jag eftersom att en av följderna till att kvinnan endast arbetar hemifrån är att dowries (brudens föräldrars gåvor till maken) då upprätthålls, på grund utav att gåvorna ibland sågs som en ersättning för kvinnans kommande obefintliga bidrag till familjens ekonomi. Genom ett arbete utanför hemmet kan inte bara en av anledningarna till dowries utgå och förhoppningsvis bidra till minskad förekomst av dessa gåvor, som i sig också bidrar till kvinnans underlägsna roll i samhället, men det kan även leda till att kvinnan genom bidragandet till familjens ekonomi vinner en ny form av betydelse för familjen. Denna betydelse för familjen kan innebära en nyfunnen typ av respekt för kvinnan eftersom hon precis som mannen medverkar till familjens välbefinnande. Ökad respekt för kvinnan kan minska hennes underminerade roll som en börda för familjen. Detta kan framförallt appliceras till familjer som i traditionella samhällen bördas av många döttrar. Den ekonomiska stress de utsätts för genom oron över att inte kunna få ihop pengar till familjens nödvändigheter, men med denna lösning också minskar familjens stress inför kommande dowries.

För att knyta ihop detta resonemang avslutar jag med för det tredje. För det tredje menar jag genom min undersökning att kvinnorna till följd av ett arbete utanför hemmet kommer få en bemärkt bättre hälsa. Kvinnornas psykiska besvär är i synnerhet kopplade till deras livssituation. De är isolerade, vilket jag diskuterat kan minska genom ett arbete utanför hemmet. De utnyttjas, trakasseras, förlöjligas och ses som en börda eftersom de inte bidrar ekonomiskt på något vis till familjen, detta har jag bevisat kan dämpas till följd av ett arbete utanför hemmet. Och de mår psykiskt dåligt, något som jag har påpekat kan hindras på grund utav ett arbete utanför hemmet.

4.4 Tema 4, upplevelser av hemgift-systemet

Många undersökningar som berör kvinnors upplevelser av arrangerade äktenskap refererar till hemgift-systemet, detta system är en av faktorerna till att de arrangerade äktenskapen skapar stora bekymmer för många kvinnor.

Som jag presenterat tidigare har det i Indien gjorts lagar och regler kring bruket av dowries men utan några vidare framsteg. Att lagstiftningen om rättelser kring bruket av dowries inte har gett önskat resultat kan dels bero på att regelverket kring nyttjandet är mycket diffust. Användningen av sedvänjan är endast förbjuden till viss del. Det är exempelvis fullt tillåtet att ge dessa gåvor i samband med äktenskapsceremonin. Gåvorna är inte förbjudna om de ges vid ett specifikt tillfälle och detta i enighet med förutsättningen att varken kvinnan eller mannen gjort någon efterfrågan om det. Det enda bestämmelser har förändrat kring systemet är att dowries inte får ges innan eller efter äktenskapsceremonin. Detta är ett märkligt sätt att hantera de stora problem som dowries orsakar kvinnor. Praktiskt taget kan gåvogivandet ske på precis samma sätt som tidigare förutsatt att själva överlämnandet sker på bröllopsdagen. Vilket jag uppfattat efter detta arbete inte leder till någon typ av förbättring...

För att på riktigt råda bot på några av de problem hemgift-systemet orsakar krävs vilja och rättvisa. För att minska problemen systemet för med sig krävs tydliga lagstiftningar som förbjuder all typ av användning av dowries men främst ett samhälle som arbetar för en förändring. Tyvärr upplever jag att det som krävs för att rå bukt på problematiken som dowries skapar för kvinnorna fortfarande ligger utom räckhåll. Speciellt i de traditionella hinduiska samhällena som jag tittat på i denna studie.

Nadagouda, Krishnaswamy och Arunas studie för fram att storleken av brudens föräldrars gåvor till mannen spelar i många fall en stor roll i förhandlingen av äktenskap (Nadagouda, Krishnaswamy, Aruna, 1992:679). Att vissa kvinnor säljs bort till den make som accepterar familjens möjliga gåvor berörde mig djupt. De kvinnor som vi här talar om hanteras faktiskt så bisarrt som det låter, som handelsvaror. Detta betyder att familjens potentiella gåvor till mannen avgör om hon är tillräcklig för honom eller inte. Som om det inte vore tillräckligt avgör dessutom användandet av hemgift-systemet kvinnans framtida liv i sitt nya äktenskap. Föräldrar till kvinnor som inte har stora ekonomiska förutsättningar tvingas med största sannolikhet lova bort kvinnan till en make och familj som inte heller har det speciellt gott ställt. Detta kan leda till förödande konsekvenser. Konsekvenser som uppfattningar om att kvinnan ännu tydligare ses som en börda. Föreställningar om att hon överhuvudtaget fick möjligheten

att få en familj med tanke på familjens dåliga ekonomiska möjlighet. Med hög sannolikhet skulle också kvinnan i sitt nya hem bli trakasserad, förödmjukad och utsättas för såväl psykisk som fysisk våld av sin make och sina svärföräldrar. Här kan vi se en tydlig koppling till det tidigare nämnda personliga sammanhanget där detta tema precis som tema ett (kvinnornas hälsa) kan förklaras med att upplevelserna av äktenskapet genererar en rädsla vilket givetvis starkt påverkar kvinnorna personligt. Sambandet mellan tema ett och tema fyra kan här förstås genom det personliga sammanhanget.

Att hinduiska kvinnor som är bosatta på landsbygden tenderar att mer frekvent försvara användandet av dowries har vi tidigare konstaterat. Kvinnornas upplevelser av hemgift-systemet har en viss tendens att skilja sig åt beroende på hur nära de lever samhällets utveckling samt modernisering, majoriteten av de kvinnor som förespråkade dowries var bosatta utanför städerna (Srinivasan. Lee, 2004:1109). På grund utav att de var bosatta på landsbygden riskerade de i högre utsträckning att sakna utbildning, detta var också en av faktorerna till att kvinnorna där oftare var positiva till hemgift-systemet än kvinnor som levde mer centralt i städer. Som tidigare diskuterats beror den positiva inställningen av dowries till stor del på kvinnornas ovetskap om andra föreställningar. Kvinnors föreställningar om dowries är sammankopplade dels till deras traditionella bakgrund, men också till deras möjlighet att ta del av samhällsutvecklingen.

4.5 Avslutande reflektion

Min förhoppning var från början att undersöka tillämpningen av den så kallade ”avvisningsregeln”. En nystiftad regel som innebär att det arrangerade äktenskapet inte ska genomföras om någon av parterna uttrycker att de i någon mån vill avstå från äktenskap. I min tidigare B-uppsats fann jag endast två studier som inte mer än kort nämner regeln. Mer ingående forskning gällande regeln saknas helt, vilket var beklagligt. Forskning kring avvisningsregeln är en lucka i forskningsfältet, ett förslag till fortsatt forskning.

Med denna uppsats tillförs ytterligare en studie till forskningsområdet som längtar efter utökad arbetning. Eftersom denna uppsats syfte var att identifiera teman samt undersöka samband mellan dessa teman av kvinnornas upplevelser skiljer den sig ifrån tidigare studier i ämnet. Studien tillför ett perspektiv på relationen mellan kvinnors upplevda hälsa, hemgift-systemet och andra svårigheter i ett arrangerat äktenskap som inte gjorts tidigare. Tidigare

studier har inte berört alla dessa delar av kvinnors upplevelser och sammanlänkat dem.

Tidigare studier har heller inte diskuterat och analyserat hur de påverkar samt förhåller sig till varandra.

För att göra ett försök till att kort och koncist sammanfatta och tydliggöra svaren på studiens arbetsfrågeställningar redogörs detta i följande stycke. Den första frågeställningen: vilka bakomliggande faktorer bidrar till att de hinduiska kvinnorna upplever att deras psykiska hälsa påverkats av arrangerade äktenskap, besvaras och diskuteras i uppsatsens första tema. Att många hinduiska kvinnor upplever ett samband mellan sin psykiska hälsa och det arrangerade äktenskapet har vi konstaterat. Att det finns bakomliggande faktorer som bidrar till kvinnornas psykiska ohälsa diskuteras i både resultatet och analys/diskussions kapitalet. En av faktorerna är de traditionella samhällenas föreställningar om kvinnan. Genom samhällets och kulturens kvinnosyn inskränks kvinnan på flera sätt, vilket leder till att hon inte får möjlighet att leva ett så bra liv som möjligt enligt hennes egen mening. De inskränkningar som ett arrangerat äktenskap innebär för kvinnor är en bakomliggande faktor till att deras psykiska hälsa påverkas negativt.

Studiens andra arbetsfrågeställning: hur upplever kvinnorna att lagstiftningen kring hemgift-systemet påverkat dem, med avseende på relationen till den nya familjen, besvaras och diskuteras i tema fyra, upplevelser av hemgift-systemet. Hemgift-systemets lagstiftning har inte lett till vidare förbättringar för kvinnorna. Kvinnornas relation till den nya familjen som ofta är mycket problematisk har inte förändrats märkbart i och med lagstiftningen. Det enda som kvinnorna upplever har förändrats i deras relation till den nya familjen genom lagstiftningen är att gåvorna har minskat något, eftersom de är förbjudna tiden innan respektive efter äktenskapsceremonin. Detta har lett till en ytterst liten minskning på bruket av dowries. Vilket också har dämpat trakasserier emot kvinnorna på grund utav den ”förhandling” med dowries som ofta görs inför ett arrangerat äktenskap, detta är minimala förändringar som skett, med betoning på minimala. Ett övergripande svar på frågeställningen är att lagstiftningen knappt har påverkat dem med avseende på relationen till den nya familjen.

Uppsatsens huvudfrågeställningar diskuteras genom hela arbetet. Bakgrunden till kvinnornas upplevelser av arrangerade äktenskap baseras på den hinduiska traditionen. Traditionen genererar kvinnornas lägre status i samhället och skapar på så vis de svårigheter som kvinnorna tvingas bemöta i och med deras arrangerade äktenskap. De likheter och skillnader som finns i kvinnornas upplevelser diskuteras i varje tema. Många liknande upplevelser av

äktenskapen förekommer exempelvis genom det våld kvinnorna utsätts för av sin man och svärföräldrar. En skillnad i upplevelserna är exempelvis att kvinnor bosatta i storstäder menar att moderniseringen har bidragit till att de fått en mer liberal syn och vågat stå upp för sin egen vilja. Genom detta har de kunnat påverka sina arrangerade äktenskap, men i begränsad mån. Andra kvinnor menar motsatsen, att moderniseringen och deras nyvunna insikter påverkat dem ännu sämre. Detta eftersom deras livssituation förvärrats genom att de på ett annat vis blivit medvetna om sin verklighet. Men också på grund utav att deras situation förvärrats efter att de motsatt sig föräldrarnas vilja.

Genom svaren på frågeställningarna samt sambanden mellan teman både skiljer sig denna studie från andra men tillför också något nytt till forskningsfältet. Därför kan jag efter detta arbete hävda att hur hinduiska kvinnor upplever arrangerade äktenskap både speglar och speglas av deras livsvärld. Hur kvinnorna upplever den värld de lever i står alltså i relation till hur de upplever arrangerade äktenskap och tvärtom. Livsvärlden grundar sig på sedvänja och kulturella traditioner och därför menar jag att upplevelserna och livsvärlden kan sammankopplas.

4.6 Didaktisk relevans

Det är viktigt att studera hur hinduiska traditioner tar sig i uttryck för människor då det är en del av ämnesplanen i både religionskunskap 1 och religionskunskap 2 (skolverket.se). Detta arbete kommer vara till nytta i min framtida roll som religionslärare. Centrala innehållet i religionskunskap 1 innefattar bland annat följande sex av sju punkter som jag anser är relevanta till mitt uppsatsämne:

- *”Kristendomen, de övriga världsreligionerna och olika livsåskådningar, deras kännetecken och hur de tar sig uttryck för individer och grupper i samtiden, i Sverige och i omvärlden.*
- *Olika människosyn och gudsuppfattningar inom och mellan religioner.*
- *Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet.*
- *Individens och grupperns identiteter och hur de kan formas i förhållande till religion och livsåskådning utifrån till exempel skriftliga källor, traditioner och historiska och nutida händelser.*
- *Tolkning och analys av olika teorier och modeller inom normativ etik samt hur dessa kan tillämpas. Etiska och andra moraliska föreställningar om vad ett gott liv och ett gott samhälle kan vara.*

• *Analys av argument i etiska frågor med utgångspunkt i kristendomen, övriga världsreligioner, livsåskådningar och elevernas egna ställningstaganden*” (Skolverket. 2019).

Kunskap om hinduismen som världsreligion och livsåskådning samt förståelse för många hinduers föreställningar och syn på livet, kan uppnås genom detta arbete (punkt 1). Något som jag diskuterat en hel del i detta arbete är en människosyn som skiljer sig ifrån den jag själv besitter. Människosynen och kvinnoynen påverkas för en del hinduer av framförallt vilket kön eller socioekonomisk bakgrund man har (punkt 2 och 3). Hur människor formas i förhållande till sin religion har diskuterats. Det har diskuterats genom synen på kvinnan utifrån både de hinduiska traditionerna men också hur synen har förändrats genom nutidens modernisering (punkt 4). Genom diskussioner kring många hinduiska kvinnors liv har både etiska tolkningar och uppfattningar om hur ett gott liv och ett gott samhälle ska se ut undersökts (punkt 5). Detta arbete motsvarar även kravet om analysering av argument i etiska frågor sett till hinduismen som livsåskådning. Genom kunskap om många hinduiska kvinnors situationer kan etiska frågor analyseras, argumenteras och resultera i egna ställningstaganden (punkt 6).

Detta arbete är även relevant till två punkter från det centrala innehållet i Religionskunskap 2:

• *”Privatreligiositet. Individuella tolkningar av, och uttryck för, religiösa trosuppfattningar i ett samhälle präglad av mångfald.*

• *”Religioners och livsåskådningars betydelse för människors identitet, tillhörighet, gemenskap och syn på jämställdhet”* (Skolverket, 2019).

Genom detta ämne kan en förståelse för människors tolkning och uttryck av sin trosuppfattning uppnås (punkt 1). Uppsatsens diskussioner kring den hinduiska livsåskådningen och hur människor utifrån traditionen formar sin syn på jämställdhet ger kunskap om religioners betydelse för människor (punkt 2). Med detta arbete i ryggsäcken hoppas jag i framtiden kunna föra relevanta och givande diskussioner med elever om religioners skilda traditioner, kulturer och trosuppfattningar.

Referenslista

Bergström, Göran och Boréus Kristina (2014), *Textens mening och makt – metodbok i samhällsvetenskaplig text och diskursanalys*, Studentlitteratur

Bundhun, Rebecca (2017), “Dowries and death continue apace in India”, *The National World*

Chawla, Devika (2006), “Subjectivity and the “Native” Ethnographer: Researcher Eligibility in an Ethnographic Study of Urban Indian Women in Hindu Arranged Marriages”, *International Journal of Qualitative Methods*, Volume: 5 issue: 4, s. 13 – 29

Dhar, Rajib Lochan (2013), “Intercaste Marriage: A Study from the Indian Context”, *Marriage and Family Review*, Volume 49, s. 1 – 25

Ghimire, J Dirgha, Axinn, G William, Yabiku, T Scott och Thornton, Arland (2006), “Social Change, Premarital Nonfamily Experience, and Spouse Choice in an Arranged Marriage Society”. *American Journal of Sociology*, Volume 11 s. 1181 – 1218

Gupta, Girt Raj (1976), “Love, Arranged Marriage, and Indian Social Structure”, *Journal of Comparative Family Studies*, Volume 1 s. 75 – 85

Kaijser, Lars och Öhlander, Magnus (2011), *Etnologiskt fältarbete*, Studentlitteratur, Lund

Madan. C, Paul (1985). *Dowry and position of women in India: A study of Delhi metropolis*. New Delhi, India, Inter-India

Nadagouda, S. G, Krishnaswamy, S, Aruna, R (1992).” Influence of socioeconomic factors on the employed: Hindu woman's attitude toward dowry”. *Indian Journal of Social Work*, Volume 66, s. 679–688.

Nambi, S (2011), “Forensic psychiatry revisited: Indian Perspective”. *Manashanthi Mental Health Care*, Volume 52: Issue 7, s. 3006 – 3008

Nambi, Siva och Sarkar, Siddarth (2015), “Mental Illness and Nullity of Marriage: Indian Perspective”. *Indian Journal of Psychological Medicine*, Volume 37, s. 366 – 369

Netting, S Nancy (2010), "Marital Ideoscapes in 21st-Century India: Creative Combinations of Love and Responsibility", *Journal of Family Issues*, Volume 31: Issue 6, s. 707–726

Rao, Prakasa och Rao, Nandini (1976), "Arranged Marriages: An Assessment of The Attitudes of The College Students in India", *Journal of Comparative Family Studies*, Volume 7, s. 433 – 453

Rennstam, Jens och Wästerfors, David (2017), *Från stoff till studie. Om analysarbete i kvalitativ forskning*, Studentlitteratur, Lund

Repstad, Pål (2012), *Observation och fältarbete* i boken *Närhet och distans: Kvalitativa metoder i samhällsvetenskap*, Studentlitteratur

Rocca, H Corinne, Rathod, Sujit, Falle, Tina, Pande, P Rohini och Krishnan, Suneeta (2009), "Challenging assumptions about women's empowerment: social and economic resources and domestic violence among young married women in urban South India", *International Journal of Epidemiology*, Volume 38, Issue 2 s. 577 – 585

Saleem, Naila (2016), *Svårt med kärleksgiftermål i Indien Jag tror inte på arrangerade äktenskap*, *De är en mardröm*, Sveriges Radio Studio Ett, (hämtad 2019-01-15)

Sharma, Indira, Pandit, Balram, Pathak, Abhishek och Sharma, Reet (2013), "Hinduism, marriage and mental illness". *Indian Journal of Psychiatry*, Volume 55, s. 243 – 251

Skolverket.se, *Ämnesplan Religionskunskap* (hämtad 2019-02-11), https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/amne?url=1530314731%2Fsyllabuscw%2Fjsp%2Fsubject.htm%3FsubjectCode%3DREL%26courseCode%3DRELREL01%26lang%3Dsv%26tos%3Dgy%26p%3Dp&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa92a3#anchor_RELREL01

Srinivasan, Padma och Lee, R Gary (2004), "The Dowry System in Northern India: Women's Attitudes and Social Change", *Journal of Marriage and Family*, Volume 66, s. 1108 – 1117

Stolzmann, Jessica (2013), *Bröllop ingen fest för den indiska kvinnan*, Svenska Yle, Hämtad 2019-01-10

Wikipedia.com, (hämtad 2019-02-05), https://en.wikipedia.org/wiki/Dowry_system_in_India